

2022-02-02

2022-02-01

Socialdepartementet
Ert Dnr S2022/00193

Remissvar - Ett utökat arbetsskadeskydd vid smitta av samhällsfarlig sjukdom

Saco-S lämnar härmed synpunkter på remiss om förslag till ett utökat arbetsskadeskydd vid samhällsfarliga sjukdomar såsom Covid-19.

Saco-S är en förhandlingsorganisation inom det statliga avtalsområdet bestående av 19 Saco-förbund. Tillsammans företräder vi cirka 90 000 anställda inom staten.

I remissen föreslås att:

En sjukdom som har ådragits i arbetet och som är klassificerad som en samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen ska anses utgöra en arbetsskada enligt socialförsäkringsbalken. Ändringen ska träda i kraft den 31 mars 2022 men tillämpas även på skada som har inträffat före ikraftträdandet.

Saco-S synpunkter

Saco-S välkomnar att den personkrets som kan få en samhällsfarlig sjukdom klassad som arbetsskada ökar samt att förändringen ska tillämpas retroaktivt.

Även om många som arbetar inom den statliga verksamheten har haft möjlighet att arbeta hemifrån under den pågående pandemin så finns det många verksamheter där det inte varit möjligt. Förekomsten av hemarbete har också varierat över tid utifrån pandemins svängningar. Det innebär att många medarbetare har löpt en ökad risk att smittas i arbetet även inom vår sektor i och med att man har varit i kontakt med många människor. Det gäller anställda inom verksamheter där man möter många medborgare utan att det i försäk-

ringens mening är fråga om ett omhändertagande av personer (exempelvis vid Migrationsverket, Polisen, Kriminalvården, Statens institutionsstyrelse, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt vid domstolarna och lärosätena). Andra exempel är medarbetare som behöver tillgång till viss infrastruktur för att kunna utföra sitt arbete och därför inte har kunnat arbeta hemifrån. Exempel här kan vara personal som av säkerhetsskäl inte kan arbeta hemifrån (exempelvis inom Försvarsmakten), personal som sköter kraftförsörjningen eller forskare som behöver tillgång till laboratorier eller liknande faciliteter. Saco-S anser därför att det är viktigt att ett utökat skydd ska gälla alla yrkeskategorier på arbetsmarknaden där man smittats i arbetet. Vi uppfattar också att förslaget inte innehåller några sådana begränsningar.

Under 2020 kom parterna på det statliga avtalsområdet överens om att ansökningar som rör Covid-19 som arbetssjukdom inom ramen för arbetsskadeavtalet PSA tills vidare ska prövas i den partssammansatta PSA-nämnden och att de därmed inte ska delegeras till AFA försäkring vilket är det normala vad gäller prövning av arbetssjukdom. Utifrån detta har vi kunnat konstatera att ytterst få fall (fyra) har kunnat betraktas som arbetssjukdom. Det beror på att förordningen om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd ligger till grund för när det kan bli fråga om en arbetsskada enligt avtalet. Därtill kommer att besvären måste kvarstå i 180 dagar.

Många ansökningar har inte kunnat beviljas av nämnden på grund av att de berörda inte ryms i den personkrets som hittills omfattas av förordningen. I andra fall har det handlat om att det varit svårt för den som söker ersättning att visa att hen blivit smittad i arbetet. Det sistnämnda problemet kommer att kvarstå även med de föreslagna förändringarna, men vi bedömer ändå att det finns utrymme att bevilja fler personer som drabbats av svåra och långvariga problem på grund av Covid-19 ersättning varför vi tillstyrker att förändringen genomförs med retroaktiv verkan. Saco-S anser dock att den som redan ansökt om ersättning automatiskt ska få sitt ärende omprövat utan att behöva ansöka på nytt. I annat fall finns det risk för att en försäkrad går miste om ersättning som hen har rätt till med de nya bestämmelserna. Utöver detta är det viktigt att Försäkringskassan får uppdraget att gå ut med bred information om förändringarna så att de som hittills inte ansökt tar vara på möjligheten att göra det.

För Saco-S

Anna Steen, ordförande